

EMRAH POLAT • Köpek Adamlar

EMRAH POLAT 1974 yılında Ankara'da doğdu. ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. 2000 yılında manik depresif bozukluk sebebiyle psikoza girdi ve maalesef yüksekten atladı. Ölmedi. Ancak belkemiği kırıldığı için yürüyemiyor. 2009 yılında ilk baskısı Pupa Yayınları etiketiyle yayımlanan *Köpek Adamlar* adlı romanı Arnavutluk, Bulgaristan ve Romanya'da da basıldı. *Yüzler* adlı romanı 2013 yılında Sel Yayıncılık tarafından yayımlandı. *Alocu Tilki'nin Serencamı* adlı romanı ise 2014 yılında İletişim Yayınları tarafından basıldı. Edebiyat Haber (edebiyathaber.net) adlı online edebiyat dergisinin yayın yönetmeni olan yazar, Ankara'da Edebiyat Haber Yazı Evi'nde dersler veriyor.

Pupa Yayınları, 2009 (1 baskı)

İletişim Yayınları 2192 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 360

ISBN-13: 978-975-05-1804-1

© 2015 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2015, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Deniz Karagül

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Seher Meral Sarıboyalı - Nebiye Çavuş

BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

EMRAH POLAT

Köpek Adamlar

*Bu roman, insanların zevkleri ve çıkarları için dövüştürülürken
can vermiş, kirli köşelerde ölüme terk edilmiş, acı ve yorgunluktan,
günler süren hastalık veya aldığı yaralardan ötürü
hayatını kaybetmiş köpeklere adanmıştır.*

TEŞEKKÜR

Başıma gelen en kötü ve en iyi şey, yüksekten atlamam sonucu gerçekleşti: Bu yüzden felç kaldım ama bu sayede yazar oldum. Eğer hâlâ yazarsam bunun en önemli nedeni kuşkusuz Levent Cantek'le çalışma şansı elde etmiş olmam. Ne demek istediğim zamanla daha iyi anlaşılacaktır diye düşünüyorum.

*Köpek Adamlar'*ın elinizdeki edisyonu, romanın ilk haline göre oldukça farklı: Levent Cantek'in önerileri doğrultusunda çıkarmalar, eklemeler yaptım. Sonrasında ise değişen dengeleri gözetererek yeniden yoğurdum romanı.

Levent Cantek'e ve düzeltiden öte katkılarda bulunan Adnan Algın'a teşekkür ederim.

EMRAH POLAT
Haziran 2015 (Ankara)

Birinci Bölüm

Yapılanın yanlış olduğunu bile bile yapmak;
insanın karanlık yönü bu.

13 Mayıs 2007, saat: 06.12

“Lan Timur, yeminle diyorum ordalar, bak gör, ordalar!”

Böyle düşünmese, sabahın köründe akrep yuvalarına inen deliklerle dolu çıplak tepeye niye tırmansındı! Tepenin öbür yanından gelen sesleri duydukça kalbi küt küt atmaya başladı. Her yanını ısırarak rüzgâra aldırılmadan birkaç dakika sonra yukarı çıktığında, nispeten gizli bir yerde toplanmış bir grup insanın çevrelediği, birbirlerine saldırmamaları için güçlükle zapt edilen köpekleri görünce tahmininin doğru çıktığını anlayacaktı.

* * *

Az öncesine gidelim gitmesine ama orada yeni bir şey yok ki! Klasik Timur halleri işte: Yine işten atılmış, cebinde birkaç ay içinde eriyecek üç beş kuruştan başka para kalmamıştı.

Personel sayısını azaltma gerekçesiyle demir almak zorunda kaldığı Vadi Restoran çalışanlarını evlerine taşıyan servis

aracı, Karataş köyü ile Mühye köyünün arasındaki taşlı yolda sallandıkça, uyku sersemi çalışanların başları düşüp kalıyor, açık tutmakta güçlük çektikleri gözleri bir anlığına aralanıveriyordu. Timur, yeni bir sallanma anında, iki köyün arasındaki Hasat Tepe'yi tırmanan dört çocuk ile zincirlerinden çekiştirdikleri iki köpeği görünce, "Dur!" diye seslendi şoföre. "Burada inecem, bi' yere uğramam lazım."

Birazdan her yanı aydınlatacak güneşin kızıllığı, ufku kaplayan morluğun içinden kendini gösteriyor; otları tarayarak Hasat Tepe'ye çıkan vadi meltemi, köpeklerden gözünü almayan Timur'un ensesini yalıyordu.

* ✨ *

Yirmilerinin ortalarındaydı. Öyle boylu boslu, kalıplı biri değildi. Annesiyle birlikte İncesu'da, ne gecekonduya ne apartmana benzeyen derme çatma bir binanın bodrumunda kalan Timur, babasızlığı, sırtını yaslayacak birinin yokluğunu küçük yaşlardan beri mecburen kabullendiğinden, şartlar ne olursa olsun bir şekilde ayakta kalma mahareti edinmişti. "Yine beceririm ulan, n'olcak!" diyordu. "Hayatımız çalışmakla geçti ağzına sıçayım, it gibi çalış; Ankara, Marmaris, Bodrum, Antalya..."

Maalesef, şu rezil dünyada insanlar eşit değildi kardeşim. Bu cümlelerin anlamını yıllar içinde kavrayan Timur, liseyi ite kaka bitirdi. Bazen, gece barlarda çalışır, gündüz okula giderdi. Sanki okuyan bi' bok oluyordu, sırf annesi istediği için ha! Bak ablama, şerefsiz bi' muhasebeciyle evlendi. Adam evinin rızkını, sanırsın ki içki ve kumar masası arasında pay etmiş. Neyse ki Kayaş'ta yaşıyorlardı da lüzumsuz herifi her gün görmek zorunda kalmıyordum. O'lum akıllı olacaksın, kimse kumar oynama demiyor ki sana! Oyna da kararında oyna, evini unutma.

* * *

Önceki yaz Antalya'nın Çakırlar ilçesine bağlı Geyikbayırı köyü yakınındaki Alabalık Üretme Çiftliği ve Restoranı'nda garsonluk yaptıktan sonra girdiği Vadi Restoran'a, Türkiye'deki bütün televizyon kanallarını içinde barındırabilecek büyüklükteki TRT merkez binasından Eymir Gölü'ne bükülerek inen yol izlenerek gidiliyordu. Oran Şehri'nden deveboynu gibi uzanan Tınaztepe'nin altında kalan restoranda piyanist şantör, üçüncü sınıf şarkıcı ve dansöz çalıştırılırdı. Timur, gazino ile meyhane havasının birlikte solunabildiği restorani, Antalya'dan döndüğünde gazete ilanından bulmuş, tecrübesi sayesinde işe alınmıştı.

Buradaki çalışma şartları Geyikbayırı Alabalık Üretme Çiftliği ve Restoranı'nınkiyle karşılaştırılmazdı. Her şeyden önce çalışma saatleri daha sınırlıydı. Üstelik haftada bir de izin kullanılabiliyordu. Yalnızca bir gün; müşterilerin çok olduğu cumartesi günleri sabaha kadar çalışılır ve servis aracı uyuklayarak yorgun argın evlere dönülürdü.

İşte o gün de sabahın körüne kadar çalışılan bir cumartesiydi. Timur, tepeyi aşan çocuklara bakarken gökyüzündeki morluğu, kırmızı ve sarı dallar oluşturarak patlatan güneş pazar gününe doğuyordu. Pıtırak gibi yabani otlara aldırış etmeden, aşağı yukarı iki yüz metre uzunluğundaki tarlayı hızlı adımlarla geçerek Hasat Tepe'ye tırmandığında gördüğü, dövüşmeye hazırlanan köpeklere ilk kez tanık oluyordu.

Antalya'da iş bulduğunda geçen yaz başıydı. Şehir dışında bir restoranda garsonluk yapacağını biliyor ama nasıl bir restoranla karşılaşacağına ilişkin tahminde bulunamıyordu. Çeteleşmiş Kafkas göçmenlerinin bahisli köpek dövüşleri düzenlemeleriyle ünlü Çakırlar ilçesine bağlı bir yerdi burası.

Timur sekiz dokuz yaşlarındaiken, şimdilerde her bir yanı apartman olan Yıldız yamaçlarındaki gecekonduların birinde kiracıydılar. Annesi gündelikçiidi. Babası Oran Şehri'nde bir sütçünün yanında çalışıyordu. İşi oldukça fazlaydı: İnekleri sağar, gübre istifler, bazen de bostanın toprağını bellerdi. O günleri düşündükçe Timur'un aklına, üst dudadıındaki tüyleri nemlendiren, beyaz köpüklü, buğulu sütler geliyordu.

Hayatın kuralıdır: Güzel günler hızla geçer. Timurlar için bu kuralın hayata geçme hızı olağandan çabuk gerçekleşti: Babası memlekette bir kaza geçirdi. Ayağı alçıya alındı. Koltuk değnekleriyle Ankara'ya döndüğünde sıkıntıdan patlıyordu. Yoğun tempoda çalışmaya alışmış biri için günler geçmek bilmiyordu doğrusu. Ayağım terliyor, hem çalışmam da lazım diyerek alçıyı çekiçle kırmak gibi bir gafflette bulundu. Kırık henüz kaynamamıştı. Hareketsizlikten diğerine göre küçük kalan ayak çok geçmeden puf böreği misali kabardı, derken kan toplandı, mora çalan bir renk aldı.

“Güzide” bir hastanemizin ortopedi servisine gittiler. Sos-

yal güvenceleri yok tabii. Annesi, ayağa baksın diye doktora âdeta yalvarıyor. Herif, “Alçıya kim aldıysa onun bakması lazım hanfendi,” diyerek bunları başından savdı.

Konuşurken ne de kibardı eşşolu! Duvara yaslanmış, ellerini sırtına koymuş, boynunu bükmişti. Sanırsın arkadaşıyla laflıyor. Ulan, adamın ayağı kangrene gidiyor şerefsiz!

Timur’un annesi ağlamaklı bir sesle, “Ama doktor bey, memleket...” demeye kalmadı, “Anlıyorum sizi,” dedi göt veren. Ulan neyi anlıyosun? Bi’ de efendi, bi’ şey diyemiyosun tabii. Odasına girdi, kapıyı usulca kapattı.

Bir hal çaresi bulunmalıydı. Sekreterliğe gittiler. Kadın, üçüne önce tek tek, sonra topluca baktı. Bakıyor ama karşısında sanki veba, cüzzam, ne bileyim bulaşıcı hastalık taşıyan birileri var. Mağrur bir havayla çekmeceyi açtı. Çıkardığı kartı uzattı:

“Doktor beyin özel muayenehanesi, biraz pahalı olur.”

Çırpınmaya başlayan annesi önce mum alevi gibi yalpaladı, sonra kadına dönüp “İnsan mısınız siz be!” diye çıkıştı. Babası, “Sus kız!” diyerek hırkasını çekiştirdiği annesini sakinleştiremiyordu. Kadın bağırdıkça Timur ağlıyor, başlarında toplanan polislerin sayısı artıyordu. Çaresizliğin, parasızlığın ne demek olduğunu kapı dışarı edildikleri o gün gördü. Belki de karşılaştığı “fırsatları” paraya çevirmeye çalışmasının nedeni oralarda bir yerlerde yatıyordu.

Eve döndüklerinde annesi ağlamayı bırakıp köyde öğrendiği bir yöntemi uygulamaya karar verdi: Kırık ayağı ekmek içiyle sardı, hepsinin üstüne de eski bir çarşaf doladı. O gece rahatlayan babası, gün ışıırken acılar içinde uyandığında hemen ayağına baktı; morla karışık kırmızılık çarşaftan çıkıp dizkapağına kadar uzanmış, ucu baldıra degen bir doğum lekesi görünümüne bürünmüştü.

Sayıklama ve titremelerle bölünse de ara ara uyuyabiliyordu. Üç gün sonra, uykusunu bölen sayıklama ve titremeler-

den eser kalmadı; çünkü adam, bir daha uyanamadı. Çenesini bağladılar. Helva, şu bu... Babasının kırkı çıkar çıkmaz ablasını komşunun oğluyla evlendiren annesi, başında en azından kocası olur diyordu. Gerçekten de “en azından” lafı en çok bu hıyara yakışıyordu: İşten artakalan zamanının çoğunu mahalle kahvesinde geçiren muhasebeci, ancak gece yarısına doğru içki ve sigara kokusunu üzerinde taşıyarak otel muamelesi yaptığı eve gelirdi. Bir süre sonra sağa sola taktığı borçlar yüzünden rotayı Ankara'nın çevre ilçelerinden biri olan Kayaş'a çevirmek zorunda kaldılar.

Timur'u, terminalden aldıktan sonra sırayla hale ve buzhaneye uğrayan siteyişın *Toros*, Çakırlar Yolu'na tırmanmaya başladıktan kısa süre sonra iklim, bitki örtüsü ve bir bütün olarak ortam birden değişmiş; boğucu sıcak, yolu gölgeleyen uzun ağaçların rüzgârla oynaşan yapraklarında kaybolmuştu. Uzunca bir süre gökyüzüne tırmandıktan sonra, ağaçların ters dönmüş sepet gibi dokuduğu Geyik Bayırı Yolu'na saptılar. Arabayı, Geyikbayırı Alabalık Üretme Çiftliği ve Restoranı garsonlarından Hüseyin, çevrenin deyimiyle Pezevenk Hüseyin sürüyordu. Aslında Hüseyin, başkalarına gurur kırıcı gelecek bu lakabı yeri geldiğinde severek kullanmakta hiçbir sakınca görmezdi. Yine öyle olmuş; Timur'la tanışırken gevrek gevrek gülümseyerek, "Hüseyin," demişti. "Pezevenk Hüseyin derler!" Timur, o an samimiyetinin ve kişiliğinin ölçüldüğü sınavı hemen anlayarak güldü ama ölçülü bir gülüştü bu: Fazla gülmenin alay, az gülmeninse küçümseme anlamına geleceğini biliyordu. Yıllarca aralarında bulunduğu bu tür insanların, "söyledikleri ile" "demek istedikleri" arasındaki farkı ve vücut dilinin inceliklerini gayet

iyi bildiğinden mesafeyi kontrolünde tutmayı ihmal etmemişti. Dura kalka iki saat kadar süren yolculuk, “anlayışlı” gülümsemelerle geçti.

Başını dışarı çevirdi. Ormanın güneşte kalan yanları, ateşin, kırmızıdan sarıya uzanan renklerine boyalıydı. Güneş ışınları, ağaçların arasından bir görünüp bir kayboluyor; gür, yeşil ağaçların koyu yeşile batırılmış tepeleri öbek öbek görünüyordu. Ağaçların gölgesinden midir, arabanın Bey Dağları’na tırmanmasından mıdır, Timur’un az sonra tanışacağı fırıncının deyişiyile “gâvur amı” gibi yanan Antalya’dan farklı olarak burası serindi. Şehirdeki hayatı, gönülsüz bir azgınlıkla sevişmişçesine terleterek insanlara yapıştıran nem, burada ağaçlarca emilerek toprağa veriliyordu.

Timur’un gözü, yolun kıyısındaki tümsek dibine yığılan, altın ile bakır karışımı renkli, kimi kıvrımlı kimi parmaklarını açmış yapraklara kaydı. Haziranda dökülen yapraklar... Güneşin, tepelerdeki ince yaprakları kavurduğunu henüz öğrenmemişti. Başını kaldırıncı büyük yangında neredeyse bütün ağaçlarını yitirmiş, karşı tepedeki bir tutam yeşilliği gördü. Kelaynak Tepesi. Niye ki? Yangın söndürme uçağının boşalttığı su, yalnızca tepedeki ağaçları ıslatabilmiş, yamaçlardaki alevler suyu yutup ağızlarından harlanarak çıkan buharı göğe salıvermişlerdi.

İlerledikçe keçiboynuzu ağaçları sıklaşıyor, kızılçam, nadiren de olsa incir ağaçlarına rastlanıyordu. İşte, Çakırlar’dan Geyik Bayırı Alabalık Üretme Çiftliği ve Restoranı’na dönen beş kilometre uzunluğundaki taşlı yolun girişi böyleydi.

Bey Dağları’nın eteğindeki ormana işveli bir kadının cinsel organı gibi giren, çalışanların kısaca “Geyikbayırı” dediği çiftlik ve restoran, ormanın içine oyulmuş irili ufaklı on üç havuz ve çevresindeki onlarca masadan oluşuyordu.

Ormanın içindeki bu olağanüstü güzel yer, çalışmak için

belki de dünyanın en güç şartlarına sahip restoranlarından-
dı. Öncelikle burada uyumak ve yemek yemek dışında sü-
rekli çalışılırdı. Bu yoğun tempoya dayanabilmesi için ça-
lışanların, kabul edilebilir ölçülerde –ki bu da anlaşılacağı
üzere sarhoş olmamaktır– akşamları bira içmelerine izin ve-
rilirdi. Zaten, bağımlılık sınırını yıllar önce aşmış patronun
içkiyle arası, bira içmeye kahvaltıda başlamakta sakınca gör-
meyecek kadar iyiydi.

Sayıları on beşi bulan personelin topluca kaldığı, uzun bir
gecekonduyu andıran tek gözlü evin kapısını açınca, soldaki
tahta masanın üzerinde, ucuzun da ucuzu olmasına rağmen
gıcık sesi epey gür çıkan, hoparlörleri siyah, gövdesi kırmızı
bir radyo-teyp dururdu. Burada, yataklar ve yatakların ko-
numları kıdemine bir göstergesi sayılırdı. Örneğin, en dipte-
ki ayrıcalıklı yataklarda eskiler kalırdı. Bu yataklar, ters çev-
rilmiş *Efes Pilsen* kasaları üzerine döşek serilerek oluşturul-
muşlardı ve öbürlerine göre oldukça rahattı. Öbür yataklar
ise tahtadan sekiz iskemle ikişerli sırayla birleştirilip üzerle-
rine döşek serilerek oluşturulurdu. Diğer personele göre Ge-
yikbayın’nda yeni sayılan Timur da böyle bir yatakta uyu-
mak zorundaydı. Sabahları personeli uyandırmak hiç de ko-
lay değildi. Birkaç saat daha uyuyabilmek için haftalıklarını
rahatlıkla gözden çıkarabilecek bu yorgun insanları uyan-
dırmak için ne çalar saat işe yarıyordu ne de dürtüklemek
gibi yöntemler... Personeli uyandırmak patronun oğlu Mu-
sa Yaşar’ın sorumluluğundaydı. Ankara’da, Bilkent Üniver-
sitesi Turizm İşletmecilik Bölümü’nde okuyan Musa, uzun
uğraşlar sonucunda bir çözüm bulmuştu bulmasına da doğ-
rusunu söylemek gerekirse bu çözüm personeli âdeta çıldır-
tıyordu: Her sabah, girişin solundaki radyo-teypten, Antal-
ya’ya yayın yapan Neşter FM’i bulup radyonun sesini sonu-
na kadar açardı. Neşter FM, yayın akışını bütünüyle Müs-
lüm Gürses, Seyfi Doğanay, Ferdi Tayfur gibi isimlerin “da-

mar” parçalarına ayırmış bir kanaldı ve bu parçalar personelin kulak zarını patlatacak düzeyde çalındığından dayanılacak gibi değildi. Bir de her şarkının sonunda davudi sesli bir adam radyonun sloganını söylerdi, ki bu da tam evlere şenlikti:

“Neşter FM, neşteer gibi radyo!”

Çalışanların neredeyse tamamı, Geyikbayırı’ndan önce “hasta” sayılabilecek ölçüde arabesk dinlemelerine rağmen bu müzik türünün bir tür işkence aracı olarak kullanılması, hepsini Pavlov’un Köpeği’ne çevirmişti: Ne zaman arabesk tınısı duysalar, tatlı bir düştten uyandırıldıkları veya suçsuz yere cezalandırıldıkları duygusuna kapılıyorlardı. Gerçekten de ne yaparsanız yapın, vakitsiz öten horoz gibi bağırın radyonun sesine on dakikadan çok tahammül edebilmek mümkün değildi. Horoz vakitsiz ötmesine ötüyordu ama onun ötmesini sağlayan patronun oğlu olduğu için, uyanıp kahvaltı etmek dışında bir seçenek de yoktu.

Geyikbayırı’nı Timur ve diğer çalışanlar için katlanılır kılan iki önemli şey vardı: Bunlardan ilki, on yedi yaşını yeni doldurmasına rağmen epey iri olan Pezevenk Hüseyin’in iki haftada bir, pazar geceleri; yani Geyikbayırı’nın en yoğun olduğu günün gecesi, “Ufaklık” diye çağrılan ama gerçek adını kimsenin bilmediği, otuz beş yaşlarındaki kısa boylu, etine dolgun kadını getirmesiydi. Bu iş için arka depoya bir döşek atılmıştı. İşyerindeki hiyerarşiye göre, sırasıyla önce müdür, sonra fırıncı, sonra garsonlar ve geri kalanlar arasında isteyenler Ufaklık’la yatar ve haftanın yorgunluğunu geride bırakarak uykuya dalarlardı. Kuşkusuz bu iş ücretsiz değildi; herkes, lakabının gereğini yerine getiren Hüseyin’e yüz lira toka eder, kimse bu paranın ne kadarını Hüseyin’in, ne kadarını Ufaklık’ın aldığını bilmezdi; zaten hepsi halinden memnun olduğundan böylesi bir bilgi, kimsenin umurunda da değildi doğrusu.